

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 18-sentabr, № 195 (8538)

Dushanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoning orqali skanner qiling.

O'ZBEKISTON PREZIDENTI AQSHGA KELDI

Xabar berilganidek, 17-sentabr kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 78-sessiyasi tadbirlarida ishtirot etish uchun Nyu-York shahriga keldi.

Aeroportda oliy martabali mehmonni Nyu-York shahri meri Erik Adams, AQSH — O'zbekiston savdo palatasini raisi Kerolin Lemm va boshqa rasmiy shaxslar kutib oldi.

Tashrif dasturiga muvoqiq, 19-sentabr kuni davlatimiz rahbari Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasini sessiyasining umumiyo munozaalarida nutq so'zlaydi hamda mintaqaviy va global kun tarbidagi dolzarb masalalar yuzasidan o'z nuqtai nazarini bayon qildi.

Yilning bosh xalqaro siyosiy tadbiri doirasida Markaziy Osiyo mamlakatlari va Amerika Qo'shma Shtatlari yetakchilar sammiti, xorijiy davlatlar, nufuzli xalqaro tashkilotlar va AQSHning yetakchi kompaniyalari rahbarlari bilan qator ikki tomonlama uchrashuvlar ham bo'lib o'tadi.

O'ZA.

O'ZBEKISTON — AQSH BIZNES FORUMIDA O'NDAN ORTIQ HUJJATLAR IMZOLANDI

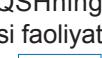
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Amerika Qo'shma Shtatlari tashrifi arafasida Vashingtonda O'zbekiston — Amerika biznes forumi bo'lib o'tdi. Unda ikki mamlakatning tegishli vazirlik va idoralari, sanoat birlashmalari, tijorat banklari, investitsiya tuzilmalari rahbarlari, shuningdek, AQSHning AKT, mashinasozlik, qishloq xo'jaligi, yengil sanoat, transport, bank ishi va boshqa sohalarda faoliyat yurituvchi yirik korporatsiyalari rahbarlari ishtirot etdi.

Forumning ochilish marosimida O'zbekiston Respublikasi Bosh vaziri o'rinosi Jamiyat Mirziyoyevning Amerika Qo'shma Shtatlari tashrifi arafasida Vashingtonda O'zbekiston — Amerika biznes forumi bo'lib o'tdi. Unda ikki mamlakatning tegishli vazirlik va idoralari, sanoat birlashmalari, tijorat banklari, investitsiya tuzilmalari rahbarlari, shuningdek, AQSHning AKT, mashinasozlik, qishloq xo'jaligi, yengil sanoat, transport, bank ishi va boshqa sohalarda faoliyat yurituvchi yirik korporatsiyalari rahbarlari ishtirot etdi.

Mamlakatimiz o'tasida savdo-iqtisodiy va sarmoyaviy aloqalar jalal sur'atlar bilan rivojlanib borayotgani, bunda ikki davlat rahbarlarining siyosiy irodasi, hukumatlar va ishbilarmon doiralarning doimiy hamkorligi muhim omil bo'lib xizmat qilayotgani alohida qayd etidi.

O'zbekiston tomoni iqtisodiyot, savdo, sanoatni rivojlanish va sarmoyaviy muhitni yaxshilash bo'yicha erishilgan muhim yutuqlarni taqdim etdi. Xususan, erkin bozor va sog'lon raqobat mexanizmlari yaratilgani, tadbirkorlikni faol qo'llab-quvvatlash, infratuzilmani rivojlanish, energiya resurslaridan oqilona foydalanan, iqtisodiyotda davlat ishtirokining qisqarishi va keng ko'lamli xususiyashtirish jarayonlari boshlangani ta'kidlandi.

Amalga oshirayotgan islohotlar tufayli O'zbekiston sarmoya kiritish bo'yicha Amerika ishbilarmon doiralari uchun jozibador manzilga aylandi. Bugungi kunda O'zbekistonda AQSHning 300 ta kompaniyasi faoliyat yuritmoqda.

KELGUSI VAZIFALARINI AKS ETТИRGAN MUHIM DASTUR

So'nggi yillarda mamlakatimizda olib borilgan keng qamrovli islohotlar natijasida dunyo hamjamiyatida Yangi O'zbekiston degan demokratik davlat bo'y ko'rsatdi. Jamiyat hayotining har bir sohasi bo'yicha boshlangan islohotlar yangi O'zbekistonn barpo etishda mustahkam poydevor yaratdi.

Eng avvalo, xalqimizning islohotlarga befarq emasligi, o'zgarishlarga bo'lgan umid va ishonchi hamda davlatimiz rahbarining tashabbusi natijasida jahon hamjamiyati e'tirof etuvchi qator yutuqlarga erishildi.

Mushohada

Yutuqlar salmog'i oshirish, kelgusi islohotlarni belgilab olish maqsadida Prezident Farmoni bilan "O'zbekiston — 2030" strategiyasi tasdiqlandi hamda uni o'z vaqtida va sifatli amalga oshirish bo'yicha qaror qabul qilindi.

Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi ijrosi jarayonida ortirilgan tajriba va jamoatchiлик muhokamasi natijalari asosida

ishlab chiqilgan muhim hujjatda quyidagi asosiy g'oyalari aks ettirildi:

- barqaror iqtisodiy o'sish orqali daromadi o'ttachadan yuqori bo'lgan davlatlar qatoridan o'rın olish;
- aholi talablariga va xalqaro standartlarga to'liq javob beradigan ta'lim, tibbiyot va ijtimoiy himoya tizimini tashkil qilish;
- qulay ekologik sharoitlarni yaratish;
- xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish;

mamlakatning suvereniteti va xavfsizligini kafolatli ta'minlash.

Rivojlangan demokratik mamlakatlarda xalq xizmatidagi adolatli va zamonaviy davlatni barpo etish bosh g'oya sanaladi. "O'zbekiston — 2030" strategiyasida jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlash, odil sudlov tizimini yaratish, tadbirkorlikni rivojlanish, iqtisodiyotda xususiy sektor ulushini oshirish, davlat boshqaruvida fuqarolar ishtirokini kuchaytirish kabi ulug' g'oyalari mujassam.

Jumladan, odil sudlov bo'yicha sud-huquq tizimida sezilarli o'zgarishlar qilinadi. Sud hokimiyatining mustaqilligini kuchaytirish va uning faoliyatida ochiqlikni ta'minlash, advokatura institutini rivojlanish orqali odil sudlovga erishish yo'lidan boriladi.

Iqtisodiyotning drayveri hisoblangan tadbirkorlikni

rivojlanish, ularning huquq va qonuniy manfaatlarini yanada mustahkamlash hamda ular ravnaqi uchun keng imkoniyatlar yaratish berish ko'zlangan. Xususan, tadbirkorlik sohasida javobgarlikni yanada liberallashtirish maqsadida birinchi marta jinoyat sodir etgan shaxs davlatga yetkazilgan zararning o'rnni to'liq qoplosa, uni javobgarlikdan ozod qilish, tadbirkorlik subyektlariga nisbatan qo'zg'atilgan har bir jinoyat ishi bo'yicha tadbirkor himoyasi uchun Biznes-ombudsman, Savdo-sanoat palatasini jamaot himoyachisi sifatida jaib etish (xabar qilish) tartibi yo'lg'a qo'yildi.

Strategiya doirasida bosqichma-bosqich barcha shahar va tumanlarda "Mahalla byudjeti" tizimiga o'tildi. Bunda tuman va shahar byudjetlariga tushadigan soliq tushumlarining ishtaqlari qo'zg'atilgan.

Bu boroda mahallaning mablag'larini aholining ovoziga ko'ra, infratuzilma loyihamiliga yo'naltirish amaliyotiga o'tildi.

Mahallalarda 100 dan ortiq davlat xizmatlari "bir qadam" da ko'satish yo'lg'a qo'yildi, har bir mahallada "elektron xizmat nuqtalari" ishtaqlari qo'zg'atilgan.

O'zbekiston — BMT:

UMUMIY BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH YO'LIDAGI HAMKORLIK

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 2023-yil 19-sentabr kuni Nyu-York shahrida bo'lib o'tadigan Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 78-sessiyasi umumiyo muhokamalarida ishtirot etadi. O'zbekiston 1992-yil 2-martda yangi suveren, mustaqil davlat sifatida BMTga a'zo bo'idi. Mamlakatimiz ushu universall xalqaro tashkilotga a'zo bo'iganidan buyon u va uning ixtisoslashtirilgan muassasalari bilan turli sohalarda samarali hamkorlik qilib kelmoqda.

Biz va jahon

Zamonaviy xavf-xatar va tahdidlarga qarshi kurashish, Af'gonistonda tinchlikni ta'minlash va mamlakatni tiklash, ommaviy qirg'in qurollarni tarqatmaslik, ekologik muammolarni hal etish, xususan, Orol dengizi inqirozi oqibatlarini yumshatish, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish, inson huquqlarini himoya qilish va rag'baltantrish, turizmi rivojlanish va boshqa jabhalarida ko'p tomonlama hamkorlikning asosiy ustuvor yo'nalishlari hisoblanadi.

Mutaxassislarining fikricha, so'nggi yillarda O'zbekiston BMT Bosh Assambleyasini va ixtisoslashtirilgan tashkilotlari ishida faol ishtirot etmoqda. Xususan, O'zbekiston rahbari BMT Bosh Assambleyasining 72, 75 va 76-sessiyalarida, shuningdek, BMT Inson huquqlari bo'yicha kengashi 46-sessiyasining Olyi darajadagi segmentida ma'ruba qildi.

2017-yil iyun oyida BMT Bosh kotibi Antoni Guterrishning O'zbekistonga tashrifi va

Prezident Shavkat Mirziyoyev bilan muzokalarini bo'lib o'tgan edi. Davlatimiz rahbari 2017-yil sentabr oyida Nyu-York shahrida (AQSH) 2019-yil aprel oyida Pekin shahrida (Xitoy) o'tkazilgan "Bir makon, bir yo'l" 2-xalqaro forumi doirasida BMT Bosh kotibi bilan uchrashuvlar o'tkazdi. Mazkur muloqotlar natijasida O'zbekiston va BMT o'tasidagi hamkorlikni yanada rivojlanish bo'yicha amaliy chora-tadbirler rejalar qabul qilindi va ular amalga oshirilmoqda.

Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2017-yil sentabr oyida bo'lib o'tgan BMT Assambleyaning 72-sessiyasi umumiyo muhokamalaridagi ishtiroti mamlakatimiz bilan BMT o'tasidagi samarali va o'zaro manfaatli hamkorlikning yangi bosqichini boshlab berdi, desak, mubolag'a bo'lmaydi. Ushbu tadbir davomida bir qator muhim xalqaro tashabbuslar ilgari surilib, ular so'nggi uch yil davomida muvaffaqiyatlari amalga oshirildi.

Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2017-yil sentabr oyida bo'lib o'tgan BMT Assambleyaning 72-sessiyasi umumiyo muhokamalaridagi ishtiroti mamlakatimiz bilan BMT o'tasidagi samarali va o'zaro manfaatli hamkorlikning yangi bosqichini boshlab berdi, desak, mubolag'a bo'lmaydi. Ushbu tadbir davomida bir qator muhim xalqaro tashabbuslar ilgari surilib, ular so'nggi uch yil davomida muvaffaqiyatlari amalga oshirildi.

Bundan tashqari, BMT Inson huquqlari bo'yicha kengashi doirasida O'zbekiston tashabbusi bilan "COVID-19 pandemiyasining yoshlar huquqlariga ta'siri to'g'risida" (2021-yil oktober) va YUNESKO tomonidan esa "Xiva jarayoni: Markaziy Osiyoda hamkorlikni yanada rivojlanish" (2021-yil 14 — 16-sentabr, Xiva) rezolyutsiyalari qabul qilindi.

O'zbekiston tomonidan ishlab chiqilgan Pandemiya davridagi davlatlarning ixtiyoriy majburiyatlarini to'g'risidagi kodeks O'zbekistonning COVID-19ga qarshi global kurashga qo'shgan hissasi sifatida BMT Bosh Assambleyasining rasmiy hujjati o'laroq tarqatildi.

Migratsiya:

XALQARO ALOQALAR YANADA KENGAYTIRILADI

Oliy Majlis Senati Raisi Tanzila Norboeva Xalqaro migratsiya tashkiloti (XMT)ning Sharqiy Yevropa, Janubi-Sharqiy Yevropa va Markaziy Osiyo mamlakatlari bo'yicha mintaqaviy direktori Manfred Profatsi boschchiligidagi delegatsiyani qabul qildi.

Muloqot

O'zbekiston hamda Xalqaro migratsiya tashkiloti o'tasida chet elda vaqtinchalik mehnat faoliyatlari amalga oshirayotgan fuqarolar va ularning olla a'zolari qo'llab-quvvatlash, odam savdosiga qarshi kurash sohasida hamkorlikni kengaytirish masalalari ko'rib chiqildi.

Ma'lumot o'nida qayd etish joizki, O'zbekiston Xalqaro migratsiya tashkiloti 2019-yilda to'laqonli a'zo sifatida qo'shilishi bilan sheriklik mosabablarini yangi bosqichga ko'tarildi.

Bugungi kunda O'zbekiston va XMT o'tasidagi hamkorlikni rivojlanishini bo'yicha 2021 — 2023-yillarga mo'ljallangan Amaliy harakatlar rejasiga ("Yo'l xaritasi") muvaffaqiyatlari amalga oshirilmoqda. Uning doirasida migratsiya sohasidagi muhim chora-tadbirlar hayotga tatabq etildi, chegaralarni boshqarish, odam savdosiga qarshi kurash sohasida xalqaro standartlari joriy etish, xotin-qizlar mehnat migratsiyasini qo'llab-quvvatlash bo'yicha Respublika komissiyasi bilan birgalikda amaliy chora-tadbirler rejasini ishlab chiqish masalalari shular jumlasidandir.

Shuningdek, xorijiy mamlakatlarda qiyin aholiga tushib qolgan Markaziy Osiyo davlatlari muhoxiralarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha mintaqaviy loyihami ishlab chiqish va amalga oshirish yuzasidan fikr almashildi.

Konstruktiv va amaliy ruhda kechgan uchrashuv yuzasidan O'zbekiston va Xalqaro migratsiya tashkiloti o'tasida hamkorlikdagiligi loyihami kengaytirishga kelishib olindi.

"Xalq so'zi".

O'zbekiston — BMT:

UMUMIY BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH YO'LIDAGI HAMKORLIK

◀ 1 O'zbekiston ko'p tomonlama qo'llab-quvvatlagan holda a'zo davlatlar bilan birligida BMT doirasida keyinchalik qabul qilish uchun Bosh Assambleyaning bir qator rezolyutsiyalarini loyihamonlari ishlab chiqmoqda.

1993-yildan beri Toshkentda BMT vakolatxonasi faoliyat yuritapti. O'zbekistonda, shuningdek, "BMT oilasi"ni BMTning Taraqqiyot dasturi (BMTTD), Aholishunoslik jamg'armasi (YUNFPA), Bolalar jamg'armasi (YUNISEF), Jahon sog'lioni saqlash tashkiloti (JSST), Ta'lim, fan va madaniyat tashkiloti (YUNESCO), Narkotiklar va jinoyatchilik bo'yicha boshqarmasi (BMT NJB), Gender tengligi va ayollar huquqlarini kengaytirish bo'yicha tashkiloti (BMT-ayollar), BMTning Markazi Osyo uchun preventiv diplomatiya bo'yicha mintaqaviy markazi (MOPDDMM), Xalqaro mehnat tashkiloti (XMT), Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkiloti (FAO), Xalqaro migratsiya tashkiloti (XMT) va BMTTD rahbarligi ostidagi BMT ko'nigililar dasturi taqdim etmoda.

BMTning Sanoatni rivojlanish tashkiloti (UNIDO), Atrof-muhit bo'yicha dasturi (YNEP) va Yevropa iqtisodiy komissiyasi (YIK) kabi tashkilotlar ham BMT tizimi faoliyatiga hissa qo'shmaqda. Jahon banki BMT tizimining mustaqil ixtisoslashtirilgan muassasasi sifatida tashkilotning mamlakatimizdagi faoliyatiga salmoqli hissa qo'shmaqda.

BMTning O'zbekistonga rivojlanish maqsadlariga ko'mak berish bo'yicha dasturi o'rta muddatli istiqbolda mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning ustuvor yo'nalishlarini amalga oshirish kontekstida O'zbekiston hukumati bilan o'zaro hamkorlikning samarali vositasidir.

Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasida belgilangan asosiy vazifalarni amalga oshirish doirasida so'nggi yillarda O'zbekiston bilan BMT o'rtaqiligi olyi va yuqori darajadagi siyosiy aloqalar sezilarli miqyosda faollashdi.

O'zbekiston Afg'onistonda afg'on xalqi boshiga ulkan ofatlar olib kelgan, butun mintaqaga uchun jiddiy tahdidlarni manbaiga aylangan ko'p yillik qonli urushga chek qo'yish borasidagi sa'y-harakatlarga alohida e'tibor qaratmoqda. Mamlakatimiz BMTning Afg'onistoni mojarordan keyingi tiklanish dasturlarini amalga oshirishga samarali hissa qo'shmaqda. Xususan, O'zbekiston — Afg'oniston chegara hududida xalqaro guumanitar yuklari

yekazib berish uchun ko'priq ochdi, shuningdek, Afg'onistonda ko'plab infratuwilma obyektlarini barpo etishga ko'maklashiyapti.

O'zbekiston xalqaro tashkilotlar va ayrim davlatlarga Afg'onistondagi insonparvarlik faoliyatini Termiz orqali amalga oshirishda ham har tononlama yordam beryapti. O'zbekiston rahbariyati tashabbusi bilan Afg'onistonga insonparvarlik yuklarini markazlashtirilgan va maqsadli yetkazib berishni ta'minlash maqsadida Termiz shahrida Xalqaro ko'p funksiyali transport-logistika xabi tashkil etildi. Uning imkoniyatlardan BMTning qochqinlar bo'yicha Olyi komissari boshqarmasi va Jahon oziq-ovqat dasturi ham keng foydalanmoqda.

2018-yil mart oyida bo'lib o'tgan Afg'oniston bo'yicha Toshkent konferensiysi yakunlari yuzasidan qabul qilingan Deklaratsiya o'sha yilning aprel oyida BMT Bosh Assambleyasiga va Xavfsizlik Kengashi 72-sessiyasining rasmiy hujjati sifatida e'lon qilindi. Bundan tashqari, O'zbekiston rahbariyati tomonidan Afg'onistondagi vaziyatni tinch yo'l bilan hal etish bo'yicha olib borilayotgan sa'y-harakatlar va Toshkent konferensiysi haqida ma'lumot BMT Bosh kotibining 2018-yil sentabr oyida e'lon qilingan "Afg'onistondagi vaziyat va uning xalqaro tinchlik va xavfsizlik uchun oqibatlar" ma'ruzasiga kiritildi.

2022-yil iyul oyida Toshkent shahrida Afg'oniston bo'yicha konferensiya o'tkazilishi ham O'zbekistonning ushbu mamlakatda barqaror tinchlik va izchil tarraqiyotni ta'minlashga qo'shgan ulkan hissasi bo'ldi.

Ayni paytda BMT doirasida O'zbekiston Prezidentining Afg'oniston bo'yicha xalqaro muzokaralar guruhini tuzish tashabbusini ilgari surish yuzasidan ishlab olib borilmoqda.

O'zbekiston bilan BMT o'rtaqiligi diniy bag'rikenglikni ta'minlash va mustahkamlash, yoshlar hayoti bilan bog'liq dolzorb muammolarni hal etishga alohida e'tibor qaratmoqda. Davlatimiz rahbari BMT Bosh Assambleyasining Nyu-York shahrida bo'lib o'tgan 72-sessiyasida Bosh Assambleyaning "Ma'rifat va diniy bag'rakenglik" rezolyutsiyasini ishlab chiqish va qabul qilish tashabbusini ilgari surdi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev BMTning yuksak minbaridan turib so'zlagan nutqida O'zbekiston taklif etayotgan rezolyutsiyaning asosiy maqsadi "barchanining ta'lim olish huquqini ta'minlashga, savodsizlik va jaholtaga barham berishga ko'maklashishdan iborat" ekaniňi tashabbiy hamda biologik muvozanatni saqlashga" qaratishga chaqirmoqda.

O'zbekiston Prezidentining Bosh Assambleya 72-sessiyasi umumiy muhokamalarida ilgari surgan tashabbusiga muvofiq, 2018-yilda

BMT shafeligidagi Orolbo'y mintaqasi uchun inson xavfsizligi bo'yicha ko'p tomonlama sherliklari asosida trast fondi tashkil etildi. Uning taqdimoti 2018-yilning noyabr oyida tashkilot Bosh kotibi Antoniu Gutierrez ishtirokida tashkil shtab-kvartirasi bo'lib o'tdi.

Taqdimot chog'ida BMT rahbari ta'kidlaganidek, "ushbu tuzilma mahalliy aholi turmush sharotini sezilarli darajada yaxshilaydi va Barqaror rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishga hissa qo'shad".

Mamlakatimiz tashabbusi bilan BMTning O'zbekistondagi vakolatxonasi hamkorligida 2019-yilning 24-25-oktabr kunlari Nukus shahrida Orolbo'y mintaqasini ekologik innovatsiyalar va texnologiyalar huddi deb e'lon qilish bo'yicha yugori darajadagi xalqaro konferensiya uyuştsirildi. Unda 28 davlatdan 250 ga yaqin ishtirokchi, nufuzli xalqaro tashkilotlar rahbarlari va vakillari qatnashdi.

2019-yil 19-dekabr kuni BMT Bosh Assambleyasiga o'zining yalpi majlisida "Markazi Osyo"da barqaror turizm va barqaror rivojlanish" maxsus rezolyutsiyasini qabul qildi. Ushbu tashabbus Prezident Shavkat Mirziyoyev tomonidan 2019-yil aprel

yekazib berish uchun ko'priq ochdi, shuningdek, Afg'onistonda ko'plab infratuwilma obyektlarini barpo etishga ko'maklashiyapti.

O'zbekiston xalqaro tashkilotlar va ayrim davlatlarga Afg'onistondagi insonparvarlik faoliyatini Termiz orqali amalga oshirishda ham har tononlama yordam beryapti. O'zbekiston rahbariyati tashabbusi bilan Afg'onistonga insonparvarlik yuklarini markazlashtirilgan va maqsadli yetkazib berishni ta'minlash maqsadida Termiz shahrida Xalqaro ko'p funksiyali transport-logistika xabi tashkil etildi. Uning imkoniyatlardan BMTning qochqinlar bo'yicha Olyi komissari boshqarmasi va Jahon oziq-ovqat dasturi ham keng foydalanmoqda.

2018-yil mart oyida bo'lib o'tgan Afg'oniston bo'yicha Toshkent konferensiysi yakunlari yuzasidan qabul qilingan Deklaratsiya o'sha yilning aprel oyida BMT Bosh Assambleyasiga va Xavfsizlik Kengashi 72-sessiyasining rasmiy hujjati sifatida e'lon qilindi. Bundan tashqari, O'zbekiston rahbariyati tomonidan Afg'onistondagi vaziyatni tinch yo'l bilan hal etish bo'yicha olib borilayotgan sa'y-harakatlar va Toshkent konferensiysi haqida ma'lumot BMT Bosh kotibining 2018-yil sentabr oyida e'lon qilingan "Afg'onistondagi vaziyat va uning xalqaro tinchlik va xavfsizlik uchun oqibatlar" ma'ruzasiga kiritildi.

2022-yil iyul oyida Toshkent shahrida Afg'oniston bo'yicha konferensiya o'tkazilishi ham O'zbekistonning ushbu mamlakatda barqaror tinchlik va izchil tarraqiyotni ta'minlashga qo'shgan ulkan hissasi bo'ldi.

Ayni paytda BMT doirasida O'zbekiston Prezidentining Afg'oniston bo'yicha xalqaro muzokaralar guruhini tuzish tashabbusini ilgari surish yuzasidan ishlab olib borilmoqda.

O'zbekiston bilan BMT o'rtaqiligi diniy bag'rikenglikni ta'minlash va mustahkamlash, yoshlar hayoti bilan bog'liq dolzorb muammolarni hal etishga alohida e'tibor qaratmoqda. Davlatimiz rahbari BMT Bosh Assambleyasining Nyu-York shahrida bo'lib o'tgan 72-sessiyasida Bosh Assambleyaning "Ma'rifat va diniy bag'rakenglik" rezolyutsiyasini ishlab chiqish va qabul qilish tashabbusini ilgari surdi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev BMTning yuksak minbaridan turib so'zlagan nutqida O'zbekiston taklif etayotgan rezolyutsiyaning asosiy maqsadi "barchanining ta'lim olish huquqini ta'minlashga, savodsizlik va jaholtaga barham berishga ko'maklashishdan iborat" ekaniňi tashabbiy hamda biologik muvozanatni saqlashga" qaratishga chaqirmoqda.

O'zbekiston Prezidentining Bosh Assambleya 72-sessiyasi umumiy muhokamalarida ilgari surgan tashabbusiga muvofiq, 2018-yilda

kamisitilishiga yo'l qo'ymaslikka ko'maklashish"ga qaratilgan.

Jamiyatning barcha jabhasida ro'y berayotgan chuqur o'zgarishlarga muvofiq, O'zbekiston ilk bor 2021 — 2023-yillarda uchun BMT Inson huquqlari bo'yicha kengashi (IO'K)ga o'z nomzodini ilgari surdi va ko'pchilik davlatlar hamda inson huquqlarini himoya qilish sohasidagi eng nufuzli xalqaro tashkilotlar tomonidan qo'llab-quvvatlandi.

Taqdimot chog'ida BMT rahbari ta'kidlaganidek, "ushbu tuzilma mahalliy aholi turmush sharotini sezilarli darajada yaxshilaydi va Barqaror rivojlanish maqsadlarini amalga oshirishga hissa qo'shad".

O'zbekistonning YUNESKO bilan hamkorligi keyingi yillarda sifat jihatdan yangi bosqichga ko'tarilgani alohida e'tiborga loyiq. 2018-yilda Parida, 2019-yilda Samarqandda va 2022-yilda Toshkentda Prezident Shavkat Mirziyoyev va YUNESKO bosh direktori Odri Azulening uchrashuvlari bo'lib o'tdi.

2019-yilda YUNESKO bilan hamkorlikda Tarixiy meros obyektlarini muhofaza qilish bo'yicha Xalqaro maslahat qo'mitasi tuzildi. O'sha yili Xiva O'zbekiston tashabbusi bilan YUNESKO bilan hamkorlikda "Markazi Osyo — jahon sivilizatsiyalari chorrasasida" xalqaro madaniy forumi tashkil etildi. Mazkur forum natijasida ishlab chiqilgan "Xiva jarayoni:

"Mamlakatimiz sa'y-harakatlari BMT rahbariyati va a'zo davlatlar tomonidan to'liq qo'llab-quvvatlanmoqda. Chunki O'zbekiston tomoni ilgari surayotgan tashabbuslar global tashkilotning global maqsadlariga, jumladan, sayyoramizda tinchlik, barqarorlik va farovonlikni mustahkamlash bo'yicha Barqaror rivojlanish maqsadlariga to'liq mos keladi."

an'anaviy texnologiyalarini saqlash bo'yicha Marg'ilon hunarmandchilikni rivojlanish markazi, "Lazgi", "Miniatyura san'ati", "Baxshchilik", "Ipakchilik va to'qov uchun an'anaviy ipak ishlab chiqarish" hamda "Xo'ja Nasriddin haqidagi latifalarni takrorlash an'anaviy" kabi elementlar. Insoniyatning nomoddiy madaniy merozi reprezentativ ro'yxatidan o'rinni olini.

Mamlakatimizda xalqaro turizm faol rivojlanmoqda. Bunda O'zbekiston 1993-yilda a'zo bo'lgan BMTning Jahon sayyohlik tashkiloti (YUNVTO) bilan hamkorligi muhim o'rinni tutadi. Samarqand shahrida Buyuk Ipak loyiha turizmi rivojlanishini bag'ishlangan xalqaro forum hamda konferensiylar muntazam tashkil etilyapti, ixtisoslashtirilgan yo'nalishlarda loyihiyalar hayotga tattib qilinmoqda. Shuningdek, O'zbekistonda xotin-qizlarning jamiyatagi rolini oshirish borasidagi sa'y-harakatlarini har tononlama qo'llab-quvvatlash choralar ko'filmoqda.

Xalqaro mehnat tashkiloti (XMT) O'zbekistonda keyingi yillarda munosib mehnat uchun shart-sharoit yaratish, majburiy va bolalar mehnatiga barham berish, ishchilarning huquq va erkinliklari himoyasi borasida erishigan yutuqlarini yuksak baholaydi. Mamlakatimizda XMTning 20 ta konvensiyasi, jumladan, 10 ta asosiy konvensiyadan 9 tasi ratifikatsiya qilingan. XMT tavsivalarini inobatga oylan holida "Aholini ish bilan ta'minlash to'g'risida"gi Qonun va Mehnat kodeksining yangi tahrirlari ishlab chiqildi va qabul qilindi.

Ayni paytda mehnat munosabatlarini tartibga soluvchi huquqiy bazani takomillashtirish, yoshlar, ayollar va aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj qatlamlari uchun ta'lim, bandiylar va munosib mehnat imkoniyatlarini kengaytirish kabi yo'nalishlarni o'z ichiga oylan "O'zbekistonda munosib mehnat bo'yicha 2021 — 2025-yillarga mo'ljalangan yangi mamlakat dasturi" amalga oshirilmoqda.

Sohni yillarda Xalqaro migratsiya tashkiloti (XMT) mamlakatimizning muhim hamkorliklari biriga aylandi. Ayni paytda O'zbekiston va XMT o'rtaqiligi aloqalarini rivojlanishini bag'ishlangan O'zbekiston shahrida "Zamin" xalqaro jumoat fondi bilan hamkorlikda Xalqaro bolalarni himoya qilish kuniga bag'ishlangan "Bolalarning sog'irom" atrof-muhitga bo'lgan huquqlarini tashabbiyotining muhimosi ishlab chiqildi.

So'nggi yillarda BMT Bolalar jamg'armasining O'zbekistondagi faoliyatini ham sezilarli darajada faolashdi. 2022-yil noyabr oyida Toshkent shahrida "Zamin" xalqaro jumoat fondi bilan hamkorlikda Xalqaro bolalarni himoya qilish kuniga bag'ishlangan "Bolalarning sog'irom" atrof-muhitga bo'lgan huquqlarini tashabbiyotining muhimosi ishlab chiqildi.

2021-yil 11-fevral kuni Nyu-York shahrida bo'lib o'tgan YUNISEF Ijroiya kengashi sessiyasida jamg'armaning O'zbekiston bo'yicha 2025-yilgacha bo'lgan yangi hamkorlik dasturi tasdiqlandi.

Aholishunoslik jamg'armasi (YUNFPA) O'zbekistonda aholi va reproduktiv salomatlik sohasidagi dasturlarni amalga oshirishda BMT tizimida muhim o'rinni tutadi. O'zbekistonda aholini ro'yxatga olishga tashabbiy tarbiyasi masalalarini umumbashariy taraqqiyotga erishishning muhim omili ekani to'g'risida"gi rezolyutsiyasi bir ovozdan qabul qilindi.

Hozirgi bosqichda YUNFPAning beshinchli mamlakat dasturi uddalanyapti, uning doirasida reproduktiv salomatlik bo'yicha turli treninglar, seminarlar, konferensiylar o'tkazilmoqda. Mamlakatimizda yaxshi ijtimoiy-huquqiy qo'llab-quvvatlash markazlari tashkil etilyapti, shuningdek, klinik protokollarni yangilash, tibbiyot muassasalarini ilgari surish imkonini beradi.

Albatta, Prezident Shavkat Mirziyoyevning davlat rahbarlarining jahon forumidagi ishtiroti O'zbekistonda umuminsoniy barqaror taraqqiyot yolda zamонамизнинг global muammolarini hal etishga xizmat qiladigan yangi muhim g'oya va tashabbuslarni ilgari surish imkonini beradi.

"Dunyo" AA.

O'ZBEKISTON — AQSH BIZNES FORUMIDA O'NDAN ORTIQ HUJJATLAR IMZOLANDI

◀ 1 Bu 2017-yilda ikki barobar ko'p. Avtomobil ishlab chiqarish — "General Motors", qishloq xo'jaligi texnikasi ishlab chiqarish — "John Deer", "CNH", gaz qazib olish — "Air Products", qishloq xo'jaligi — "Silverleaf" va boshqa sohalarda muvaffaqiyatlari odimlar kuzatilmoga.

Shu bilan birga, tog'kon sanoati, kimyo va energetika tarmoqlari, to'qimachilik sanoati, qishloq xo'jaligi, farmatsiyatka, elektronika, axborot

texnologiyalari singari qo'shma investitsiya loyihamonlari amalga oshirishning eng istiqbolli bo'yonalishlari belgilandi. Yugor qo'shinchaga qiymatga ega mahsulotlar ishlab chiqarish va uchinchiligi davlatlarga eksport qilish bo'yicha qo'shma korxonalar tashkil etishda katta imkoniyatlar mavjud.

Ikki davlat o'rtaqiligi ishbilarmonlik aloqalarini faollashtirish muhimligi, barcha qo'shma loyiha va tashabbuslari davlat tomonidan har tononlama qo'llab-quvvatlanishi qayd etildi.

Tadbir davomida global raqobat, ta'minot zanjiri barqarorligini ta'minlash, ishbilarmonlik muhitini rivojlanish, innovatsiyalarni rag'baltanish, strategik prognozlash, xususiyashtirish va moliyaviy-teknik hamkorlik masalalarini bo'yicha alohida sossiyalar o'tkazildi.

Tadbir yakunida energetika, mashinasozlik, AKT, qishloq xo'jaligi, moliyaviy-teknik va ilmiy-teknik hamkorlik, tibbiyot va farmatsiyetka mahsulotlari ishlab chiq

AKADEMIK NAIM KARIMOV

O'zbekiston ilm-fani va adabiyoti og'ir judolik uchradi.

Filologiya fani sohasida atoqli olim, O'zbekiston Fanlar akademiyasining akademigi Naim Karimov shu yil 17-sentabr kuni 91 yoshida vafot etdi.

N. Karimov 1932-yil 12-dekaborda Toshkent shahrida tug'ildi. 1955-yilda O'rta Osiyo davlat universiteti (hozirgi Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universitetini) tamomlab, ushu oly ta'lif muassasasining aspiranturasida tashish oldi.

O'z mehnat faoliyatini 1958-yilda O'zbekiston Fanlar akademiyasi Til va adabiyot instituti (hozirgi O'zbek tili, adabiyoti va folklori instituti)da kichik ilmiy xodim safatida boshlagan zahmatkash va fidoyi olim ko'p yillik ilmiy-jidobi faoliyati davomida mazkur institutda katta va yetakchi ilmiy xodim, bo'llim mudiri vazifalarida ishladi. 1962-yilda nomzodlik, 1993-yilda doktorlik dissertatsiyasini himoya qildi. 2002 — 2008-yillarda "Shahidlar xotirasi" xayriya jamg'armasi raisi hamda "Qatag'on qurbonlari xotirasi" muzeysi rahbari, 2008-yildan ushu muzeyning yetakchi ilmiy xodimi safatida samarali mehnat qilib, mamlakatimizda ilm-fan va ta'lif sohalarini rivojlantirish, yuqori malakali ilmiy-pedagog kadrlar tayyorlashga salmoqlisi hissa qo'shidi.

N. Karimov XX asr o'zbek adabiyotini o'rganish bo'yicha keng qamrovlari fundamentali tadtiqot va izlanishlar olib borib, ushu yon'alishda o'ziga xos maktab yaratdi. Xususan, ma'rifatparvar jadidlarning hayoti va faoliyati, XX asr o'zbek adabiyotining atoqli namoyandalar ijdiga bag'ishlangan ko'plab monografiyalar va tadtiqotlari, ma'rifiy romanlari hamda mingdan ortiq ilmiy maqolalari, qator darslik va o'quv qo'llanmalari adabiyotshunoslik faniga munosib hissa bo'lib qo'shidi.

Ilm-fan sohasidagi ko'p yillik samarali xizmatlari uchun 2017-yilda O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasining

haqiqiy a'zosi etib saylandi.

Olimming mustabid tuzum yillarda qatag'on etilgan fidoyi ziyo'llarimizning ibratli hayoti va faoliyatini har tomonloma o'rganish, ularning ilmiy-ma'rifiy merosini ommalashirish borasidagi xizmatlari naqaflat yurtimizda, balki xorijiy mamlakatlar ilmiy jamoatchiligi tomonidan ham e'tirof etilgan.

Sergirra olim jahon adabiyotining bir qator sara asarlari o'zbek tiliga mahorat bilan tarjima qilish barobarida, tarixiy mavzularda yigirmaga yaqin hujjatli filmlarni yaratishda ham faol ishtiroy etdi.

Uning bevosita rahbarligida ko'plab fan nomzodlarini va doktorlari tayyorlangan.

Akademik N. Karimovning mamlakatimiz ilm-fanini rivojlantirish borasidagi xizmatlari davlatimiz tomonidan munosib tadtirildi. U "O'zbekiston Respublikasi fan arbobi", "O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yoshlar murabbabisi" faxriy unvonlari, "El-yurt hummati" ordeni hamda O'zbekiston Respublikasining Davlat mukofotlariga sazovor bo'lgan edi.

Atoqli olim, mehribon ustoz, samimiy va kamtarin inson Naim Karimovning xotirasini qalblarimizda hamisha saqlanib qoladi.

SH. MIRIYOYEV, T. NORBOYEVA, N. ISMOILOV, A. ARIPOV, B. YO'LDSHEV, S. SAYDOV

KELGUSI VAZIFALARINI AKS ETTIRGAN MUHIM DASTUR

1 Shuningdek, kelgusi yillard uchun belgilangan maqsadlar doirasida belgilangan vazifalarini organlari davlat boshqaruvi organlari faoliyatini "Xalq xizmatidagi davlat" tamoyili asosida sog'iqliqi saqlash, qurilish, transport, ta'lif sohalarida xususiy sektor ulushi bir necha barobarga oshiriladi.

Davlat boshqaruvini nomarkazlashtirish siyosati davom ettirilib, uning doirasida respublika ijro hokimiyatni organlari faoliyatini 30 foiz vazifa va funksiyalarini mahalliy ijro organlariga o'tkaziladi. Shu bilan bir qatorda, davlat organlari rahbarlarining o'zi rahbarlik qilayotgan idora yoki tizim faoliyatida yo'l qo'yilgan jiddiy xato va kamchiliklar uchun siyosiy javobgarligi instituti joriy etiladi.

"O'zbekiston — 2030" strategiyasida parlament ishlolarini izchil ravishda amalga oshirilishi belgilangan. Maqsadlar doirasida parlament va uning organlari ish jarayonlari raqamlari transformatsiya qilinadi. Qarorlar imzolanshi va jamoatchilikka yetkazilishi to'liq raqamlashtiriladi. Shuningdek, saylovchilar bilan elektron muloqotga kirishish, deputat so'rovini elektron tarzda yuborish va nazorat qilish imkoniyati yaratiladi.

Parlament haqida so'z borar ekan, uning

faoliyati qonun ijodkorligiga bog'lanadi. Norma ijodkorligi faoliyatining ishlolar bilan uyg'unligini ta'minlash va davlat huquqiy siyosatining institutsional asoslarini rivojlantirish masalalari muhim ahamiyat kasb etadi. Unda qonunchilik hujjalari maqbullashirish, to'g'ridan-to'g'ri amal qiladigan sonular yaratish amaliyotini kengaytirish, normativ-huquqiy hujjatlar loyiylarining tartibiga solish ta'sirini baholash, normativ-huquqiy hujjalarni qabul qilishning aniq chegaralarini belgilash vazifalari ustuvor ahamiyatga ega.

Darhaqiqat, ushu belgilangan ustuvor maqsad va vazifalar parliament a'zolariga yana bir karra ulkan mas'uliyat yuklaydi. Xalq vakillari safitida mazkur topshirilgan ijdori o'z vaqtida safitli bajarilishini ta'minlashda ko'maklashish zarurati Senat a'zolarining kundalik vazifasiga aylandi. Milliy tarâqqiyotimizning munih pallasida barchamiz mamlakatimiz rivoji va xalqimizning farovon hayotini ta'minlash yolda "bir yoqadan bosh chiqarmog'imi" maqsadga muvofiq bo'ldi.

Shuhur CHO'LLIYEV, Oliy Majlis Senati Sud-huquq masalalari va korrupsiyaga qarshi kurashish qo'mitasini raisi o'rnbosari.

Deputatlar bugun oziq-ovqat maqsadlari bilan ishlolariga bo'lgan talab oshayotgani, aholi soni o'sishi asosida jor boshiga iste'mol ko'payatqonanini qayd etib, bu borada o'z vaqtida zarur choralar ko'rish lozimligini ta'kidladi. Yerning har bir qarichidan samarali foydalanan, qishloq xo'jaligi mahsulotlari sifati va eksport salohiyatini oshirishga qaratilgan qator tashvishalar berildi.

Sessiyyada kun tartibidagi navbatdagi masala yuzasidan tuman hokimi o'rnbosari M. Suyunovaning axboroti tinglandi.

Ta'kidlanganidek, Do'stlik tumanida yangi ish o'rinlarini yaratish va aholi bandligini ta'minlash bo'yicha tizimli ishlar bajarilmoqda. Xususan, joriy yilning o'tgan davrida 1 200 dan ziyod yangi ish o'rinlarini yaratilgan.

Deputatlar bu boradagi sa'y-harakatlarni e'tirof qilish bilan birga, ayrim kamchiliklari uchrayotganini ham qayd etdi. Aholining ishchanlik faolligini va tadbirkorlik tashabbuslarini rag'batlantirish orqali ulami doimiy ish bilan ta'minlash bo'yicha zarur tashvishalar berildi.

Sessiyyada Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikeri o'rnbosari Z. Ibragimova va quyi

qisqa davrda bu boroda Urganch shahrida ham muayyan ishlar amalga oshirilganiga urg' berildi.

Deputatlar yoshlar va otin-qizlarning bandligini ta'minlash bo'yicha olib borilayotgan ishlarini jiboy baholash bilan birga, hududda tadbirkorlikni rivojlantirish orqali yangi ish o'rinlarini yaratish uchun katta imkoniyatlar borilgini qayd etishdi. Shuningdek, aholi bandligini oshirish bo'yicha zarur tashvishalar berildi.

Sessiyya kun tartibidagi ikkinchi masala yuzasidan Urganch shahar ishlar bo'limi boshlig'ining axboroti tinglandi.

Qayd etilganidek, shaharda yoshlar, ayniqsa, voyaga yetmag'anlarni har tomonloma qo'llab-quvvatlash, barkamol shaxs etib vo'ya yetkazish uchun barcha zarur shart-sharoitni yaratish, ularning huquq va erkinliklarni ta'minlashga oid choratdirlar bajarilmoqda. Afsuski, ushu yo'nalishda olib borilayotgan ishlariga qaramay jinoyatchiлик soni oshmoqda.

Deputatlar yuzaga kelgan salbiy holatlarni chuqur tahlil qilib, jinoyatchiлик va huquqba'zarliliklarning oldini olish bo'yicha ta'sirchan choralar ko'rish bo'yicha qator takliflari ilgari surdi.

Sessiyyada Qonunchilik palatasi Spikeri o'rnbosari Z. Ibragimova va quyi

tutildi. Shuningdek, respublikaning uzoq muddatga mo'ljallangan suv resurslari balansini ishlab chiqish va uning ustidan doimiy monitoring o'rnatish tizimiga o'tish nazarda tutilgani ekologiyaga, tabiatga mehri baland bo'lgan ekologlar, jamoatchilikni befarq qoldirmasligi aniq.

Ma'lumki, yer osti suv zaxiralari ko'p yillar davomida shakilanadi va ulardag'i resurs cheklangandir. Mutaxassislar xulosasiga ko'ra, tasiqlangan miqdordan ortiqcha olish suv sathining pasayib ketishiga va zaxiralarning bir necha yil ichida tugashiga olib kelishi mumkin. Oqibatda ichimli suvi manbiasi bo'lgan quduqlar quriydi va katta mablag' hisobiga qurilgan inshootlar suv bermay qo'yadi.

Shu sababli Prezidentning 2022-yil 7-dekabrdagi qaroriga muvofiq, respublikada yer osti suvlaridan foydalish va quduq burg'ilash tizimini takomillashtirish, yer osti suv resurslarini muhofaza qilish bo'yicha nazoratni kuchaytirish, aholi orasida suvdan oqilona foydalish madaniyatini keng targ'ib etish, yer osti suvlarining kamayishi hamda iflosianishining oldini olish maqsadida tegishli ishlar tashkil qilingan.

Mazkur qaror bilan yer osti suvlarini

sathni va zaxiralari kamayib ketayotgan 23 ta tumanda quduqlar burg'ilashga moratori yoriy etilgan. Bunda ularda yer osti suvlarini sathi 5 — 15 metr tushib ketgani inobtaga olingan. Muammoni bartara etish uchun quduqlardagi cho'kma nasoslari 5 — 15 metr chuquroq tushirish uchun qo'shimcha suv quvurlarini joylashtirish, amaldagi nasoslar bosimini 10 — 15 metr yuqori nasoslarga almashtirish va har bir quduqqa qo'shimcha 15 — 30 metr kabel tortish hamda tegishli idoralar tomonidan suv zaxiralari kamaygan yer osti suv konlarini qayta baholash ishlarini boshlab yuborilgan.

Shu bilan birga, suvdan foydalish madaniyatini bolalar orasida targ'ib qilish maqsadida 4 yoshdan 14 yoshgacha bo'lgan o'g'il-qizlar uchun mo'ljallangan jurnallar o'zbek ("Tomchivoy") va rus ("Kapelka") tillarida tayyorlanib chop etildi. Respublikadagi umumta'lum maktabalarda ichimli suvi iste'molini yanada yaxshilash va obihayotni asrashtni targ'ib qilish maqsadida ochiq darslar, jumladan, "Water time" dasturi tashkil etildi.

Muxtasar aytganda, O'zbekiston — dunyodagi eng qur'og'chil mamlakatlardan bu muhim resursdan mahrum bo'lishi mumkin.

biri. Hududimizning katta qismi cho'z zonasida joylashgan, mamlakatdagi daryo va ko'llar yirik xalqaro suv omborlari bilan bog'langan bo'lib, ulardan boshqa davlatlar ham foydalaniadi. Shunday ekan, suv resurslariga ehtiyojkorona munosabatda bo'lmas, havzalarning kamayib ketishi va iflosianishining davom etishi mumkin. Bu esa ekologik holatga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu bois suv resurslaridan unumli foydalaniadi va uni asrab-avaylash muhim zarurat. Aks holda kelajak avlod bu muhim resursdan mahrum bo'lishi mumkin.

Navro'z YUSUPOV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati

KONSTITUTSIYAVIY ISLOHOTLARNI AMALGA OSHIRISH MAS'ULIYATI

Prezidentimizning Farg'on, Toshkent, Buxoro va Samarcand viloyatlari tashriflari davomida belgilab berilgan vazifalar ijrosini ta'minlash maqsadida hududlarda investitsiyalarni jalb etish, sanoat va tadbirkorlikni rivojlantirish, qishloq xo'jaligi yerlaridan unumli foydalinish, huquqba'zarliliklarning oldini olish, jinoyatchiлик qarshi kurashish, kambag'allikni qisqartirish, bandlikni ta'minlash, oziq-ovqat mahsulotlarini ko'paytirish, aholi va iqtisodiyot tarmoqlarini energiya resurslari bilan kafolati ta'minlash bo'yicha muayyan chora-tadbirlar ko'rilmoxda.

palata deputatlari ishtiroy etdi hamda yangi tahrirdagi Konstitutsiya, uning mazmun-mohiyati haqida atroficha ma'lumotlar berildi.

Muhim takliflar ilgari surildi

Xalq deputatlari Kattaqo'rg'on shahar Kangashining navbatdagi sessiyasida deputatlari kun tartibidagi masalalar yuzasidan Kattaqo'rg'on shahar hokimi hamda shahar ichki ishlar bo'limi boshlig'ining axborotlari eshtidi.

Ta'kidlanganidek, mazkur hududda aholi bandligini ta'minlash maqsadida joriy yilning birinchi yarim yilligida 5 815 ta ish o'rnini yaratilgan. Olivay tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari doirasisda 1 ming 78 nafer fuqaroga 19,8 mlrd. so'mlik imtiyozli kreditlar ajaratilgan.

Shuningdek, davlatimiz rahbari tomonidan belgilab berilgan vazifalaridan kelib chiqqan holda, jinoyatchiлик qilovlash va huquqba'zarliliklarning oldini olish borasida ham qator amalish ishlar olib borilmoqda.

Sessiyyada yo'l qo'yilayotgan sustkashlik va kamchiliklarni tahlil qilindi. Xususan, shahar bo'yicha qayta foydalishni amalga oshirilganiga urg' berildi.

Deputatlar yoshlar va otin-qizlarning bandligini ta'minlash bo'yicha olib borilayotgan ishlarini jiboy baholash bilan birga, hududda tadbirkorlikni rivojlantirish orqali yangi ish o'rinlarini yaratish uchun katta imkoniyatlar borilgini qayd etishdi. Shuningdek, aholi bandligini oshirish bo'yicha zarur tashvishalar berildi.

Sessiyya kun tartibidagi ikkinchi masala yuzasidan Urganch shahar ishlar bo'limi boshlig'ining axboroti tinglandi.

Qayd etilganidek, shaharda yoshlar, ayniqsa, voyaga yetmag'anlarni har tomonloma qo'llab-quvvatlash, barkamol shaxs etib vo'ya yetkazish uchun barcha zarur shart-sharoitni yaratish, ularning huquq va erkinliklarni ta'minlashga oid choratdirlar bajarilmoqda. Afsuski, ushu yo'nalishda olib borilayotgan ishlariga qaramay jinoyatchiлик soni oshmoqda.

Deputatlar yuzaga kelgan salbiy holatlarni chuqur tahlil qilib, jinoyatchiлик va huquqba'zarliliklarning oldini olish bo'yicha ta'sirchan choralar ko'rish bo'yicha qator takliflari ilgari surdi.

Sessiyyada Qonunchilik palatasi Spikeri o'rnbosari Z. Ibragimova va quyi

qayd etilganidek, mazkur hokimi hamda shahar ichki ishlar bo'limi boshlig'ining axborotlari eshtidi.

Sessiyyada tumanida mahallalarda jinoyatchiликning oldini olish bo'yicha vazifalaridan kelib chiqqan holda, jinoyatchiлик qilovlash va huquqba'zarliliklarning oldini olish borasida ham qator amalish ishlar olib borilayotgan tashkili qildi.

O'tgan davrda bu borada amalga oshirilayotgan ishlariga qaramay ayrim kamchiliklarga ham yo'l qo'yilgan. Xususan, umumiy jinoyatlar 26,2 foizga oshgan. Sodir etilgan jinoyatlarin 20,8 foizini mahalla hududida oldini olish mumkin bo'lgan jinoyatlar tashkil qildi.

Deputatlar jinoyatlarini kamaytirish va oldini

FAROVONLIKNI BELGILOVCHI OMIL

Bugungi shiddatli davrda elektr energiyasiaga bo'lgan ehtiyojning to'la qanoatlantirilishi tarraqiyotning muhim tayanchi, mamlakat investitsiyaviy jozibadorligining asosiy sharti hisoblanadi.

Shu bois so'nggi yillarda davlatimiz rahbarining tashabbusi bilan energetika

tarmog'i quvvatlarini rekonstruksiya hamda zamonaviy tejamkor texnologiyalarni joriy etgan holda modernizatsiya qilish ustuvorlik kasb etmoqda. Bu, o'z navbatida, mamlakat elektr energiyasi ta'minotida yaxlit zanjirning barqarorligi, iqtisodiyot subyektlarining bir maromda ishlashini ta'minlaydi.

Taraddud

Mazkur zanjirning muhim halqlari birligida "Navoiy issiqlik elektr stansiyasi" AJda amalga oshirilgan investitsiyaviy loyiha, bug'-gaz qurilmalarining o'rnatilishi bilan mammakatimiz energetik tarmog'ida ilk bor zamonaviy texnologiyalarga asoslangan boshqaruv tizimlari joriy etildi. Eng muhim, an'anaviy texnologiyada 1 kilovatt-soat elektr energiyasi ishlab chiqarish uchun 400 va undan ortiq gramm shartli yoqilg'i sifrlangan bo'lsa, zamonaviy bug'-gaz qurilmalar

tufayli bu xarajat 234-235 grammga borilmoqda. Unga Kunchiqar yurt mutaxassislarini ham jaib etilgan.

Shunday qurilmalardan biri — 1-bug'-gaz qurilmasi 2012-yilda buniyod etilgan bo'lib, loyiha Yaponiyaning "Mitsubishi Corporation and MHP" kompaniyalari konsorsiumi tomonidan amalga oshirilgan edi.

Bugun quvvati 478 megavatt bo'lgan mazkur qurilmada 2023-2024-yillar kuz-qish mavsumiga tayyorgarlik ko'rish dasturi doirasida bug'-gaz turbinalari hamda mexanik energiyani elektr energiyasiga aylantirib beruvchi generatorlarda mukammal ta'mirlash ishlari olib

borilmoqda. Unga Kunchiqar yurt mutaxassislarini ham jaib etilgan.

Bug'-gaz qurilmasini ta'mirlash ishlari qat'iy belgilangan jadval asosida olib borilmoqda, — deydi yaponiyalik muhandis Xaruki Inao. — Unga ko'ra mukammal ta'mirlash ishlari joriy yil oktabr oyining uchinchini o'n kunligida yakunlaymiz.

Mavsumga tayyorgarlik doirasida stansiyaring 4-energia blogida ham ta'mirlash ishlari olib borilmoqda. Mazkur blok bir sutkada 11 mln. 472 ming KVt-soat elektr hamda 1 ming 32 Gkli issiqlik energiyasi ishlab chiqaradi. Aksiyadorlik jamiyatni bosh muhandisi o'rnbosari Nurali Pirnazarovning ta'kidlashicha,

ta'mirlash ishlari tugaganidan so'ng quvvat oshib, 478 mVt elektr va 43 Gkli issiqlik energiyasi ishlab chiqarishi kutilmoqda. Bu, 1,5 mln. aholining elektrga va Navoiy shahri xonardonlarining issiqlik energiyasiga bo'lgan ehtiyojiga teng, demakdir.

Ta'kidlash joizki, elektr energiyasi nainki sanoat va xalq xo'jaligi tarmoqlarini harakatlantiruvchi quvvat, balki har bir mamlakat

aholisingning turmush farovonligini ta'minlovchi va belgilovchi omil hamdir. Shu bois mammakatimiz energetikasi tizimidagi barqarorlik ertangi kunga ishonchon ortitish barobarida, ko'ngillarga g'urur va bugungi yangilanishlardan mammunlik hissini baxsh etadi.

Temur ESHBOYEV
(Xalq so'zi").

Ijtimoiy himoya

"YOSHLAR DAFTARI" DA TURGAN VA "QIZIL" TOIFADAGI YIGIT-QIZLARGA G'AMXO'RLIK

Davlatimiz rahbari tashabbusi bilan hayotga tadbiq ettilayotgan izchil islohotlar ertangi kunimiz egalari uchun ham keng imkoniyatlarni yaratmoqda. Xususan, yoshlarni manzilli qo'llab-quvvatlashga qaratilgan amaliy sa'y-harakatlar ularning qobiliyatini ro'yobga chiqarish, bandilgini ta'mirlash, daromad olish manbalarini yaratishga qizayot.

Shuningdek, viloyat hamda tumanlar tashkilotlari tomonidan o'zlariga biriktilirgan "qizil" toifadagi yoshlarning 123 nafraga turli mehnat faoliyati bilan shug'ullanishlari uchun zarur jihatlar berildi.

Viloyatimizda o'tkazilgan xatlon va o'rganishlar natijasida "yoshlar daftari"ga kiritilgan 24 ming 63 nafr yigit-qizning muassasalarini o'rganib, hal etish yo'llari belgilab olindi, — deydi Yoshlar ishlari agentligi Surxonaryo viloyati boshqarmasi axborot xizmati rahbari Nargiza Musayeva. — Joriy yilning o'tgan davrida ularning 16 ming 620 nafriga, shuningdek, "qizil" toifada kiritilgan 17 ming 937 nafr yigit-qizga amaliy yordamlar ko'rsatildi. Sho'rchasi va Oltinsoy tumanlarida esa bu raqam 3 ming 409 tani tashkil etgan.

Ilhom RAHMATOV
(Xalq so'zi").

SUVSOZLARGA MAXSUS TEKNIKALAR BERILDI

Jahoning nufuzli moliyaviy muassasalaridan biri — Yevropa tiklanish va taraqqiyot bankining mamlakatimiz iqtisodiyotini mustahkamlash, shahar hamda qishloqlar infratuzilmasini rivojlantirishdagi ishtiroti tobora kengayib bormoqda. Buni Namangan viloyati misolida ham ko'rish mumkin.

Modernizatsiya

Viloyat hokimligida bankning Markaziy Osiyo bo'yicha hududiy direktori Jujanna Xargitay boshchiligidagi deleqatsiyani qabul qilish chog'ida mintaqaga jaib ettilayotgan xorijiy investitsiyalar hamda tashkil qilingan hamkor korxonalar, kichik biznes va tadbirkorlikning Namangan viloyati iqtisodiyotida tutgan o'ni, shuningdek, mahalliy yalpi ichki mahsulotdagi ulushi, hududning turizm salohiyati haqida so'z bordi.

Namangan viloyati hokimi ishtirotidagi ushbu uchrashuvda umumiy qiymati 159,7 mln. AQSH dol-

larini, jumladan, Yevropa tiklanish va taraqqiyot bankining kredit mablag'lari — 130 mln. dollarni tashkil etuvchi "Namangan viloyatida suv ta'minoti va kanalizatsiya tizimlarini modernizatsiya qilish" va "Namangan viloyati Chust, Pop, Namangan tumanlari ichimlik suvi ta'minotini yaxshilash va Chust hamda Mingbuluoq tumanlarida kanalizatsiya tizimlarini qurish" loyihalar ishlashimizda eng yaqin ko'makchi bo'ldi.

Mal'umot uchun, joriy yilning 1-yanvar holatiga viloyat aholisingning qariyb 80 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan.

Qadratilla NAJMIDDINOV
(Xalq so'zi").

ishtirotidagi loyihalar doirasida yangi maxsus texnika vositalari tantanalni ravishdashirildi.

Avariya-tiklash brigadasi uchun mo'ljallangan 10 ta maxsus avtomashina, 9 ta ekskavator va 5 ta kompressor mexanizmizni qabul qilib oldik, — deydi MCHJ direktori Ilhomjon Shiranov. — Yuqori unumodorlikka ega ushbu zamonaviy texnikalar joylarda suv ta'minotini yaxshilash bo'yicha olib borilayotgan joriy ishlari, shuningdek, istiqbolli loyihalar jirosida suvozsolamizda eng yaqin ko'makchi bo'ldi.

Mal'umot uchun, joriy yilning 1-yanvar holatiga viloyat aholisingning qariyb 80 foizi markazlashgan ichimlik suvi bilan ta'minlangan.

Qadratilla NAJMIDDINOV
(Xalq so'zi").

FOTOELEKTR STANSIYASI QURILISHI BOSHLANDI

Andijon viloyatida vodiya yagona hisoblangan yirik loyiha — 400 mVtlik fotoelektr stansiyasi qurilishi boshlandi.

Energetika

Loyiha ishlari Xitoy Xalq Respublikasining "Poverchina international group" korxonasi bilan hamkorlikda bajarilmoqda, — deydi "Hududiy elektr tarmoqlari" AJ Andijon hududiy filiali mas'ul kodimi Muxlisxon Sobirova. — Uni ishga tushirish orqali 700 million KVt/soat elektr energiyasi ishlab chiqariladi. Shuningdek, 212 million kubometr tabbiy gazni tejash hamda 294 ming tonna zarari "issiqxonaga gazlari" chiqishining oldi olinadi.

Loyihaning birinchi bosqi chiqishining oldi olinadi. "Yangi Andijon" massivida binyondorlik ishlari kirishish oldidan tadbir bo'lib o'tdi. Unda so'z organ har ikki davlati vakkari loyihani ahamiyati haqida fikr bildirdi.

Saminjon HUSANOV
(Xalq so'zi").

EKSPORT HAJMI 3700 TONNADAN 33000 TONNAGA OSHDI

Xorazm viloyatida keyingi besh yilda bog'dorchilik mahsulotlari eksporti hajmi 3 700 tonnadan 33 ming tonnaga ortdi. Bu mazkur sohada amalga oshirilayotgan zamonaviy agroteknologiyalar samarasidir.

Bog'dorchilik

2017-yilda viloyatda jami 12 ming 311 getkar bog' mavjud bo'lgan bo'lsa, paxta maydonlarini qisqartirish evaziga o'tgan yili 15 ming 404 getkarta yetdi. Birgina Urganch tumani keyingi uch yilda Turkiya texnologiyasi asosida 700 hektar yangi bog'lar tashkil qilindi.

O'tgan yili tumanimiz bog'bonlari 7 mln. 600 ming dollarlik mevalo eksport qilishi, — deydi Respublika qishloq xo'jaligida xizmatlar korstatish

Odilbek ODAMBOYEV
(Xalq so'zi").

YANGI SANOAT TEKNOPARKICA TAMAL TOSHI QO'YILDI

Jizzaxda Xitoy davlati bilan hamkorlikda 2023 — 2024-yillarda umumiy qiymati 1 milliard AQSH dollarini ekvivalentidagi investitsiya o'zlashtiriladigan sanoat texnoparki qurilishiga tamal toshi qo'yildi.

Intilish

Mazkur texnoparkda qisqa vaqt ichida elektrotexnika, kimyo sanoti, tekstil va qurilish materiallari mahsulotlari ishlab chiqarish hamda mahalliylashtirish uchun ishlari boshlanadi, — deydi tadbirda so'zga qiziqan Jizzax viloyati hokimi Ergash Soliev. — Mahsulotlar naqaqat ichki bozorga, balki eksportga ham yo'naltiriladi. Hozirgi kunda viloyatda Xitoy kapitali istirokida 40 dan ziyod korxonalar faoliyat korstatoyot.

Tolibjon ERGASHEV
(Xalq so'zi").

ATROF-MUHIT VA TABIATNI MUHOFAZA QILISH TEXNOLOGIYALARI ILMYIY-TADQIQOT INSTITUTI

2024-O'QUV YILI UCHUN TAYANCH DOKTORANTURA (PhD) VA DOKTORANTURA (DSc)DA O'QISH UCHUN TALABGORLARDAN HUJJATLAR QABULINI E'LON QILADI

TAYANCH DOKTORANTURA, STAJOR-TADQIQOTCHI, MUSTAQIL IZLANUVCHILIKKA (PhD) quyidagi ixtisoslik bo'yicha:

11.00.05 — Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanan (texnika fanlari bo'yicha) — 4 kishi;

Talabgorlarni tayanch doktorantura, staJOR-tadqiqotchi, mustaqil izlanuvchilikka (PhD) qabul qismi bo'yicha quyidagi hujjalarni talab etiladi:

- ariza;
- qisqacha biografik ma'lumot (obyektivka — namuna 3.5 shakl, o'zbekcha yoki ruscha);

• mehnat daftarchasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasi (ishlayotgan talabgorlar uchun);

• oliy ta'lim muassasasi magistratura diplomi yoki oliy ma'lumot (mutaxassislik dasturlari bo'yicha) to'g'risida diplom nusxasi;

• nashr etilgan ilmiy ishlari ro'yxati, shuningdek, ularning nusxalari (kamida bitta ilmiy maqola va ikkita tezis);

• ish joyidan tavsifnomalar (mustaqil izlanuvchilar uchun);

• pasport nusxasi;

• O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Davlat stipendiyasi hujjalarni nusxasi (mavjud bo'lsa);

• IELTS, TOEFL yoki boshqa tan olingan talabda qabul qilish uchun;

• Barcha hujjalarni pdf shaklida tayyorlanib Oliy ta'lindan keyingi ta'linni muvoqiflashtiruvchi Yagona elektron tizim (<http://phd.mininnovation.uz>) orqali ro'yxatdan o'tkazilgan holda yuboriladi.

• ariza;

• qisqacha biografik ma'lumot (obyektivka — namuna 3.5 shakl, o'zbekcha yoki ruscha);

• mehnat daftarchasining belgilangan tartibda tasdiqlangan nusxasi (ishlayotgan talabgorlar uchun);

• oliy ta'lumot, fan nomzodi yoxud falsafa doktori (PhD) yoki xorijiy davlatlarda unga tenglashtirilgan ilmiy darajaga ega bo'lgani to'g'risidagi diplomi nusxasi;

• tadbijot mavzusi bo'yicha ilmiy ma'ruba va fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun tayyorlanish dastorlik dissertatsiyasi rejasining batasfil loyihasi;

• nashr etilgan ilmiy ishlari ro'yxati, shuningdek, ularning nusxalari (kamida uchta ilmiy maqola va ikkita tezis);

• ish joyidan tavsifnomalar (mustaqil izlanuvchilar uchun);

• pasport nusxasi;

• ilmiy yutuqlari (O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Davlat stipendiyasi hujjalarni nusxasi);

DOKTORANTURA (DSc)ga quyidagi ixtisoslik bo'yicha:

11.00.05 — Atrof-muhitni muhofaza qilish va tabiiy resurslardan oqilona foydalanan (texnika fanlari bo'yicha) — 2 kishi.

Doktoranturaga ega bo'lganlar qabul qilinadi:

fan nomzodi yoki falsafa doktori (PhD) yoki xorijiy davlatlarda unga tenglashtirilgan ilmiy darajaga ega bo'lgani to'g'risidagi diplomi nusxasi;

fan nomzodi yoki falsafa doktori (PhD) yoki xorijiy davlatlarda unga tenglashtirilgan ilmiy darajaga ega bo'lgani to'g'risidagi diplomi nusxasi;

fan nomzodi yoki falsafa doktori (PhD) yoki xorijiy davlatlarda unga tenglashtirilgan ilmiy darajaga ega bo'lgani to'g'risidagi diplomi nusxasi;

fan nomzodi yoki falsafa doktori (PhD) yoki xorijiy davlatlarda unga tenglashtirilgan ilmiy darajaga ega bo'lgani to'g'risid